

In 1914 maakte de Russische kunstenaar Kazimir Malevich ophef door een wit vierkant op een witte achtergrond te schilderen. Later, in de jaren '60 en '70 van vorige eeuw verbaasden hyperrealisten als Chuck Close of Duane Hanson de kunstwereld met hun schilderijen en beeldhouwwerken die er “*echter dan echt*” uitzagen. Twee uitersten in amper een halve eeuw tijd met daartussen een scala aan grote namen waarvan er velen grondlegger waren van één of andere -isme.

En daarna? Is de vooruitgang en de vernieuwing gestopt? Moet men alles wat er sindsdien, tot en met vandaag, geproduceerd werd bij het epitheton ornans *Postmodernistisch* onderbrengen? Weinig ruimte voor vernieuwing is er inderdaad niet, alleen de technologie biedt -binnen bepaalde grenzen- nog zekere mogelijkheden. Maar gelukkig is *eclecticisme* geen vies woord meer, en bovendien onuitputtelijk. Het is dan ook niet abnormaal dat de hedendaagse kunstwereld behoorlijk boeiend is. Soms worden zowel kenner als toevallige kijker door gedurfde of eigenzinnige creaties verrast. Het is die verrassing die mij overkomen is bij de eerste kennismaking met het werk van Leo Jacobs.

Als galeriehouder krijg je heel wat werk aangeboden. Want ook dat is eigen aan het postmodernisme: de grenzen tussen cultuur met een grote en kleine C zijn vervaagd, net zo goed als de grens tussen kunst en kitsch of tussen kunst en hobby. Daardoor is het aanbod fenomenaal groot geworden. Véél te groot, zodat het moeilijk wordt om tussen de bomen het bos te zien. Dan moet je, als galeriehouder een geoefend oog hebben en vertrouwen op je intuïtie.

Bij Leo Jacobs was het raak. Zijn schilderijen hadden iets, dat was meteen duidelijk. Maar wat precies is pas stukje bij beetje duidelijk geworden en bleek bovendien veel complexer te zijn dan wat een eerste aanblik deed vermoeden.

In gesprekken met Leo en bij het grasduinen door zijn vroegere oeuvre bleek niet alleen dat hij iemand is die al heel lang aan de (artistieke weg) timmert, maar ook dat het thema “*landschap*” belangrijk is om zijn huidige creaties te doorgronden. Geen landschappen zoals we die kennen van de *plein air* schilders, maar eerder abstracte werken waarin het landschap als connotatie aanwezig is. Op de titel hoef je als kijker zeker niet af te gaan. Al zijn schilderijen heten “*Abstract Beeld*”. En

what you read is what you get: als kijker krijg je een abstract beeld te zien. Niets meer en niets minder. En tóch treedt vaak een spontane landschapservaring op. Komt het door de horizontale lijnen? Door het gebruik van specifieke kleuren zoals groen/bruin onderaan en blauw/grijs bovenaan in een aantal werken? Door de onregelmatige open ruimtes? Het menselijk brein is een raar beestje dat bij subtiele maar rake suggesties gekke sprongen kan maken. De talrijke spontane acties van bezoekers die voor het eerst met het werk van Leo Jacobs geconfronteerd worden liegen er niet om.

Een “*aha*” gevoel bij het voor het eerst bekijken van een kunstwerk pleit in ieder geval in het voordeel van de kunstenaar. Wat Leo's werk betreft blijft het daar niet bij. De tweede stap is een nieuwsgierigheid die leidt tot het nader -lees: dichter- bekijken van het kunstwerk. Hoe is dit gemaakt? Dit is geen klassieke schilderkunst met borstel of paletmes! En zo komen we tot het luik techniek. De kijker verwondert zich over het feit dat hij eigenlijk alleen maar verf ziet: geen zijkant van een spieraam, de verf lijkt te zweven in de ruimte op een kleine gelijkmatige afstand van de muur. Tijdens zijn niet-aflatende zoektocht naar nieuwe mogelijkheden heeft Leo Jacobs het materiaal Dibond® ontdekt als drager van zijn schilderijen. Dibond® is een merknaam voor aluminium sandwichplaten die bestaan uit twee dunne buitenlagen aluminium met een kern van zwart polyethyleen (PE). De ultradunne combinatie van aluminium en PE zorgt ervoor dat Dibond® panelen niet alleen sterk en licht zijn maar ook zo goed als niet vervormen. Om ze te kunnen gebruiken als drager voor olieverf dienen ze goed geprepareerd te worden, iets waarvoor Leo Jacobs, na de nodige experimenten uitgevoerd te hebben, de juiste formule gevonden heeft.

Door te werken op panelen en niet op doek, kan een intensieve manier van “*schilderen*” toegepast worden waarbij dikke lagen olieverf (puur, zonder extra siccatief of vulsels) met een lat uitgestreken worden. Een deels aleatorisch gebeuren (vergelijkbaar met Action Painting die we kennen van de Amerikaanse schilder Jackson Pollock), maar toch ook gestuurd door *la main du maître*. Een arbeidsintensief proces trouwens, dat de kunstenaar niet alleen geestelijke maar ook fysieke voldoening schenkt. En, *pour la petite histoire*, uitgevoerd met stevige beats als

achtergrondmuziek. Het schilderen als een performance op zich.

En er zit nog een extra verborgen laag in het werk van Leo Jacobs. Letterlijk en figuurlijk. In se is zijn werk chaotisch: heel veel kleuren door en naast elkaar, schijnbaar willekeurig afgestreken lagen verf, onregelmatige kleurvlakken... En toch komt het werk rustig en sereen over. Het geheim zit onder de olieverf: de print. Vooraleer aan een nieuwe serie te beginnen laat Leo een print aanbrengen op de Dibond® drager. Een print die bestaat uit zeer fijne, zorgvuldig geselecteerde, horizontale kleurlingen die vaak hun oorsprong vinden in ouder werk en die door de kunstenaar met de computer ontworpen worden. Een groot deel van de print verdwijnt meestal onder de olieverf maar delen ervan blijven al dan niet prominent zichtbaar. En het menselijk oog pikt dit onbewust op waardoor er een balans ontstaat tussen de strakke print en de ingewikkelde verfpatronen. Met andere woorden een balans tussen orde en chaos, een harmonieus geheel, een schilderij!

Met een opleiding als ingenieur en een verleden in de bedrijfswereld enerzijds en een jarenlange carrière als kunstenaar anderzijds, is Leo Jacobs een zeldzame combinatie van rationele analyse en creatieve intuïtie. Het is de creatieve intuïtie die hem de inspiratie biedt om steeds nieuwe werken te scheppen binnen een zichzelf opgelegd kader, terwijl de stem van de rationele analyse hem er bewust van maakt dat evolutie in zijn werk noodzakelijk is en hem bovendien leidt in het verkennen van de technische mogelijkheden en het perfectioneren van zijn techniek. Het resultaat van deze wisselwerking is een ondertussen indrukwekkend oeuvre waarin een heel duidelijke evolutie zit maar waarbij elk werk ontegensprekelijk de herkenbare signatuur van de kunstenaar draagt. Ik ben benieuwd naar het nieuwe werk van Leo.

Marc Campens

Lieve Lambrecht
galerie & beeldentuin